

N:o 31.

Af Herr F. Andersson: Om ändring i sättet för klockares aflöning samt upphörande af dem åliggande brefbäringsskyldighet.

En hvar torde hafva sig bekant, att klockarnes löneförmåner bestämmas genom en föräldrad, otydlig lag, som kan tolkas mycket olika. Det heter nemligen, att »klockaren skall af hvarje rök eller matlag hafva såsom lön 3 kappar säd» och tolkas detta understundom så, att det skulle vara detsamma, då det heter, att »klockaren skall af hvarje bonde hafva tre kappar säd» o. s. v.

Hvad i denna gamla lag menas med rök, matlag och bonde tydes olika; ännu mera otydlig är lagen rörande klockarens extra inkomster, hvilka numera i många orter alldeles försvunnit.

Det är äfven en känd sak, huru klockarne äro skyldige bära domkapitlets, prostens och kyrkoherdens bref eller, som det heter, »ombesörja klockareposten», hvartill i de flesta fall klockaren måste lega bud, enär han alltid har knappt om tjenare och de fleste klockare numera hafva folkskola att sköta.

Dock är icke utan exempel, att enligt lagens ordalydelse klockaren sjelf tvingas gå med sådan post, huru knappt om tid han än haft och dertill kunnat hafva annat bud att befalla.

Emellertid åstadkommer denna postskyldighet å somliga orter ett icke så litet årligt minus å klockarens lilla lön.

I anledning af nu anmärkta förhållanden ville jag ödmjukligen föreslå, om icke skäl vore:

att ny reglering för klockarnes aflöning måtte ske, så att någon bestämd kontant lön för klockarne borde af församlingen utgå i likhet med hvad som för presterskapet

skapet skett, samt att klockarnes breffbäringsskyldighet åt presterskapet måtte upphöra.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1876.

F. Andersson
från Skaraborgs län.

N:o 32.

Af Herr F. Andersson: Om ändring i gällande föreskrifter rörande den vid skollärareval ordföranden i skolrådet och vid klockareval kyrkoherden tillkommande rösträtt.

Redan för fjorton år sedan, då våra kommunalförfattningar kommo till stånd, ansågs svenska folket så hafva stigit i upplysning, att det kunde såsom sjelfmyndigt fritt styra sina kommunala angelägenheter.

Häraf hade bort blifva en följd, att folket icke heller skulle behöfva förmyndare för sig uti den angelägenheten att välja sig klockare eller skollärare. Så är dock icke händelsen, så länge den lagen qvarstår, att kyrkoherden vid klockareval och ordföranden i skolrådet vid skollärareval ega en tredjedel af samhällets rösträtt. Möjligheten ligger här ganska nära till hands, att samhället skulle kunna påtvingas en oduglig klockare eller skollärare, som af en eller annan orsak sympatiserar med kyrkoherden eller skolrådsordföranden och af denne blifver gynnad.

Jag ville derföre vördsamt hemställa, om icke skäl vore så förändra Kongl. stadgan om folkundervisningen i riket af den 18 Juni 1842, § 6 mom. 3, samt Kongl. resolutionen den 20 November 1786 § 22 och Kongl. Brefvet den 29 Mars 1873, att ordförandens i